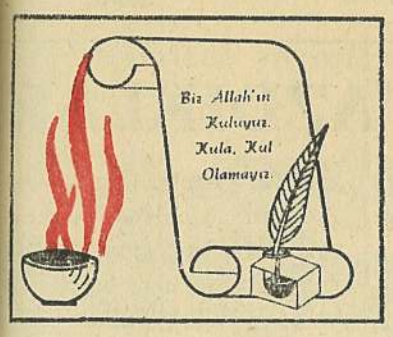

Hak ve Hakikat Yolunda

Ferman

KÜLTÜREL İKTİSADİ SİYASİ HÜR GAZETE

14 Mayıs 1973
PAZARTESİ

GAZETEMİZ
4 SAHİFE 25 KURUŞ

Yıl : 5 Sayı : 222

14 EKİM GENEL SEÇİMLERİ, SEÇMEN LİSTELERİ DÜN TESBİT EDİLDİ

14. Ekimde yapılacak olan Genel Seçimlerin seçmen kütüklerini hazırlamak için Dün bütün yurtta olduğu gibi Düzcemizdede sabah saat 5 oo den akşam saat 17 oo ye kadar ilân edilen sokağa çıkma yasağı süresi içinde binlerce vazifeli ev ev gezerek seçmenleri tespit ettiler.

Dün bu yüzden Düzce sessiz bir gün yaşadı. Yasak süresi içicnde bazı ufak - tefek hadiseler hariç hiç bir vaka olmadı.

ANNELER GÜNÜ

SEVGİ BALIN

9 Mayıs 1906 tarihinde ölen annesinin acısını bir türlü unutamayan, anasını daima canlı tutmak istiyen - JARVİS adlı Amerikalı bir kızın düşüncesinden doğdu Anneler günü.

Bu günü Anneler günü olarak yaymak için çok çaba sarfetti JARVİS İki yıllık uğraşı sonunda Amerika Hüküme ti JARVİS'in düşüncesini kabul etti.

Anneler günü ilk kez 1908 sayılı Mayıs ayının ikinci pazar günü Amerika Birleşik devletlerinde kutlandı. Zaman la dünyaya yayıldı. Bizde de Türk kadınlar Birliği bir süreden beri her yıl Mayıs ayının ikinci pazarını Anne ler Günü olarak kutlamaya başlamıştır. Yıllardır süre gelen bu kutlayış bu günü, milletimize Anneler Günü olarak benim setmiştir.

Tarihsel gelişim içinde kadının Türk toplumu içindeki yerine kısaca göz atacak olursak görürüzki, Türk törenlerin de kadının yeri yücettir. Eski Türklerde kadına çok değer verilir, ev işleri ve çocuk yetiştirme gibi görevleri yanında at kılıç talimleri yaparak savaşa katılır, devlet işlerinde söz sahibi sayılırdı.

Osmanlı Türkleri zamanında evde kafes ardında, sokak da çarşaf altında mahpes hayatına mahkum edilen kadın, 17 şubat 1926 tarihli Türk Medeni Kanuniyle erkeklere tanınan tüm haklara sahip kılınarak «zülmetten nura« çıkmıştı. 18 Aralık 1934 yılında büyük ATA'nın irşadiyle çıkarılan bir kanunla da Millet Vekili seçme ve seçilme hakkını kazanmıştır. Böylece, (Uygarlık, kadının eseridir) diyen ATATÜRK, yeni Türk uygarlığını Türk kadınının varlığından yoksun bırakmamıştır. Herşeye rağmen hemen şunu ilave etmek gerekirki, toplumumuzda kadın hiç bir medeni hakka sahip olmadığı devirlerde dahi, anue olarak daima saygı gör müştür.

(Devamı Sa. 4 de)

Müslüman Türk Kadınına Nasihat

H. Avni Turhan Akçakoca Müftüsü

Cemiyeti ayakta tutan müesseselerin başında gelen ka dındır. Hele Türk kadını şerefiidir ve mazisi çok tamizdir.

Müslüman kardeşim; şimdi sana vereceğim öğütleri iyi dinle: 20. asrın sözde medeniyyet kisvesine bürünmüş bazı aldatıcı ve çok cazip gözüken şeyleri eğer sen aklıselimini kullanmazda, o adi şeylere sinende yer verirsen, seni mazi den aile hayatından uzaklaştırmak isteyen her düşünce ve hareketin mutlaka istikbalde felâketleri davet edeceğini sakın unutma.

Takdir edersinizki gayesiz insan için, hayat manasını kaybeder ve iğrençleşir. Sana, yüksek idealler ve şerefli hususiyetler yakıştığını tavsiye ederim. Zira sen bunlar için yaratıldığını unutma. Hakikata, Allaha, iyiye ve güzele giden yolda her zaman temkinli ve sabırlı olmalısın. Sen, da ima akıl sahibi, terbiyeli ve mukaddesatına bağlı, dinine, ki tabına saygılı olanlarla arkadaş ol. Mensup olduğu ve dini için kaybolmuş, bedbaht bir unsur haline gelmiş olanlara karşı uyanık ol ve temiz varlığını koruma babında azimli ve kararlı ol. Sahip olman gereken bilgilerin temeli, kendini bilmen olacaktır. Yaratılış Kanunlarına ve İlâhî Nizama karşı asla isyan etme; çünkü bu hareketler cezasız kalmaz. Halbuki sen Türk kadını olarak okadar şereflisinki, daima mükâfâta lâyıksın.

(Devamı Sa. 4 de)

2 Kardeş okulun Yılsonu gecesi

İki Kardeş okul Kız ve Sanat Enstitülerinin müştere ken düzenledikleri «Yıl Sonu gecesi» Cumartesi günü akşamı Sanat Enstitüsü salonunda kalabalık bir seyirci kitlesi önünde yapıldı.

Her iki okulun müştere ken hazırladıkları gecede Aşık Veyselin, hayatı hakkında bir piyes sahneye koyan öğrenciler Şiir-fıkra ve şarkılar söyliyerek yarıştılar. Karadeniz, Kafkas Oyun ekipleri gösteride bulundu.

ŞEKERBANK eski binasında hizmete giriyor

Yıllar yılı Düzcede Bankacılık hizmetleriyle Düzcelilerin, bilhassa köylü hemşerimizin takdirlerini kazanan "ŞEKERBANK,, eski binasında geniş tadilat yapa rak 17. Mayıs Perşembe günü tadilat gören eski yerinde tekrar Düzcelilerin hizmetine girecektir.

17. Mayıs Perşembe günü saat 10. oo da açış merasimine Bütün Düzcelilerin davetli olduğunu banka yetkileri açıklamışlardır.

Borusan Şirketi Düzce'de, Boru Fabrikası kurmak istiyor

Düzce'nin İnkişafını ve Coğrafi durumunu göz önüne alan Borusan Şirketi Düzce'de bir «BORU» Fabrikası kurmak için teşebbüse geçmişlerdir.

Haber aldığımıza göre Şirket yetkilileri Düzce'ye gelerek ön incelemelere başlamışlardır. Konuralp Bucağı civarında 300 dönümlük araziyi tetkik ederek arazi sahipleriyle temasa geçmişlerdir.

Borusan şirketinin bu teşebbüsünü destekler, arazi sahiplerinin şirket yetkililerine kolaylık göstermelerini temenni ederiz.

ANNELER günü Sönük geçti

Her yıl Mayıs Ayının ikinci Pazar günü yapılmak ta olan ANNELER günü bu yıl da bütün yurtta olduğu gibi Düzcemizde kutlandı.

Dün seçmen Listelerin hazırlanması dolayısiyle ilân edilen sokağa çıkma yasağı Anneler gününün sönük geç mesine vesile olmuştur.

Şehrimizde bir çok tica rethane vitrinlerini ANNELER gününe tahsis etmiştir.

AÇIK DAVETİYEDİR

ŞEKERBANK DÜZCE ŞUBESİ

Yeni Restore ettirdiği hizmet binasında 17. 5 1973 tarihinde Sayın Düzce'lileri aralarında görmekten kıvanç duyarlar.

ŞEKERBANK

2 T. kazasında 1 Ölü 20 yaralı var

Geçtiğimiz hafta içinde cereyan eden trafik kazaların da Binlerce liralık maddi za rarın yanında can kaybıda ol du.

Osman Gündoğdu idare sindeki 57 AD 319 Plakalı kamyon İstanbul'dan Ankara istikametine doğru seyrederken Osman Aşoğlu İdaresin deki 63.AC 323 plakalı Oto büsle Darıyeri Hasanbey köyü sapağında çarpışmıştır. Kaza Sonucu Kamyon Şoförü Osman Gündoğdu vaka yerinde ölmüş kamyonda bulunan Hüseyin Acar, Necdet Aydın ile Otobüs şoförü Osman Aşoğlu ile otobüs yolcularından Mehmet Tetik, Halil Eşedağ, Kerim Akbaş Mehmet Küçük, Müslim Şener, Mehmet Altın, Salih Dikilitaş ve Yusuf Yavuz muhtelif yerlerinden ağır su rette yaralanmışlar ve Devlet Hastahanesinde tedavi altına alınmışlardır.

(Devamı Sa 4 de)

7 Kişi Define ararken Yakalandı

İlçemize Bağlı Kıyı Köyünde ruhsatsız kazı yaparak define aravan yedi kişi, yapılan şikayet üzerine kazı yaparken suç üstü Jandarma ekiplerince yakalanmışlardır.

Hacı Ahmetler Köyün-

(Devamı Sa. 4 de)

Jandarma, Üç kişide, Üç Tabanca ile Onbir Mermi yakaladı

Jandarma ekipleri geçti ğimiz hafta içinde durumla rından şüphe ettikleri üç şahsın üzerinde yaptığı arama da üç tabanca ile onbir mermi yakalıyarak suçluları adliyeye sevk etmiştir.

(Devamı Sa. 4 de)

TAŞLAMA

Fındık ve Kabuğu

Fiskobirlik halkın sinesinden doğan bir teşekküldür.

Fiskobirlik halktan aldığı fındığın kabuğunu halka dağıtırken, Düzceliye bir azizlik yapıyor. Neden?

Akçokocada Fındık kabuğunun tonu ELLİ liraya satılır.

Düzce'de SEKSEN lira!

Akçakocada Fındık kabuğunu Fiskobirlik satar.

Düzce'de de Fiskobirlik!

Akçakocalılar Fındık kabuğunun tonunu ELLİ liraya yakarken Düzceli Neden SEKSEN liraya yaksın!

Vatandaş soruyor. Bu ayrım neden?

TAŞCI

BİR RUS SEYYAHININ ÜSKÜBÜ'ye DAİR YAZDIKLARI

Enver Konukçu

İlk çağ'ın önemli merkezlerinden olan Üsküb, za zamanımıza kadar bir çok seyyahın ilgisinden kaçmış değildir. Vakti ile Çele Bolu Dergisi'nin muhtelif sayılarında, «Bolu'dan Geçen Seyyahlar» makalesi ile Düzce'den ve özellikle Bolu arazisinde seyahat etmiş seyyahlar hakkında bilgi vermiştim. P. de Tchihatcheff de bunlardan biridir. Seyyah 1854 senesinden az önce Anadolu'yu gezerken Üsküb'ye de uğramıştı. Nitekim bu antik yer için «Lettre surles Antiguites de l'Asie Mineure: (Anadolunun eski eserlerine dair bir mektup) diye bir makale kaleme almıştı. P. de Tchihatscheff bu değerli makalesini Jour nal Asiatigue dergisinin Ağustos - Eylül 1854 sayısında, sayfa 53 - 56'da neşrettirmiş ti. Aşağıdaki metin bu makalenin dilimize çevrilmiş şek lidir;

«İlk önce dikkatimizi meşhur ve antik Prusias (Üsküb) şehrinin harabele rine çekmek istivorum. Önce Gümüşâbâd (:Gümüşova) köyü dolaylarında, bu gün Üsküb (:Eski Bağ / Eski Bahçe) köyü ile tamamen iş gâl edilmiş Prusias'ın güney batısındaki, kabaca yontulmuş antik taşların kalıntıları göze çarpıyor.

Yine Hendek'den Gümüşâbâd (:Gümüşova)'a kadar, hemen hemen hiç bir surette ardı arkası kesilmeyen eskice kaldırım izleri vardır. Bu yol aslında çok dar ve arabalardan ziyâde, yayalara ve suvarilere aid gibi görünüyor.

Gümüşâbâd (Gümüşova) dan Üsküb'ye doğru uzanan tepeciklere doğru yol alındıkça, yontulmuş taş ve sütun parçaları gittikçe artar. Bazı mahallerde, çok es kiye aid olduğu zannedilen dörtgen başlıklı sütunların iyice farkedildiği gözden kaç maz. Hâlâ ayaktaki sütunlar dan birinin üzerine uzunca bir kitabesi vardır. Yalnız şu varki, toprağın üzerine isabet eden kısmı okunabiliniyor. Bu sütunun üst kıs mı takriben bir metre kadar dır. Bunun geri kalan kısmı toprak altındadır. Ancak sütunun tamamının topraktan çıkarılarak, yazının muhteva sı hakkında bir fikir edinmekte kolay değildir. Ben ancak kitabenin üst kısmını kopya edebildim. Bu da kitabenin giriş kısmı olmaktadır.

Özel olarak bir arkeolo jik araştırmaya ihtiyaç göste ren Anadoludaki yerlerden biri de şüphesizki, Üsküb köyüdür. Bu köy halâ az tanınmış bir çok harabeler, belkide Bizans çağına ait en teresan hadiseleri ortaya çıka rabilecektir.

Üsküb, eski coğrafyacı ların Hypia Dağı ile isimlen dirdikleri sıradağlara dahil bir tepenin en üst kısmına ve orta yamacına yaslanmış tır. Şimdiki köyde tamami ile müslümanlar vardır ve 120 hanesi mevcûddur. Köye girişte, kitabesinin de bu lunduğu farkedilebilinen sütu na benzer direk göze çarpar. Bu direğin pek az bir kısmı toprak altında kalmıştır. İki metreden yüksektir. Üzerin de çok sıkışık olarak yazılmış, 33 satırlı, benimde kop yasını almağa muvaffak olamadığım edebi bir yazısı var dır. Mamafih sütunun başlığı üzerindeki bir kaç kelime rahatça okunabiliniyor.

Üsküb'ye doğru çıkan yüksekliğin güney - doğusu ve güney eteklerinde, aynı zamanda bu meyile doğru da eski bir yol çıkmaktadır. Gerçekten çok büyük hacim deki taşlardan yapılmış bir duvarın kalıntıları görülüyor. Bu taşlar arasında Rumca olarak yazılmış olanlarınıda gördüm. Taşların yazılı olu şundan durumlarından, kale duvarının çok eski başka bir yapının kalıntılarından kurul muş olduğu aşikârdır. Zira şimdiki halde bile Rumca yazılı taşların karışık olarak, kale duvarını teşkil etmektedir. Bunların bazıları diki ne, bazılarının da yatık oldukları görülüyor. Bu kitabeli taşlar kaleye aid değildir. Sonrada acemice bir el tarafından, şimdiki şekilde yalnız bir şekilde üst üste konulmuştur. Tari hi olarak yakın zamana, özel likle de Orta Çağ devresine aid olduğunu söyliyebiliriz. Bunların yüksekliği 3 - 4 m, uzunluğun da 110 m. dir Bu kısımdaki sur, vakti ile Üsküb kalesini meydana getiren duvarların bir parça sıdır. Zira bazen ortadan kalkan ve bazen kalıntılarına raslanan surlar bunu göster mektedir. Bunun 165 m, uzunluğundaki bir hat üzerinde devam ettiği ve olduk ça büyük taşlardan yapılmış pek muntazam mahiyet arzet meyen 4 köşeli kapıya kadar uzandığı farkediliyor. Kapının üst kısmındaki ufkî bölüm üzerinde bir kitabe ile at resmi bulunan yepkâre bir taştan ibarettir.

Daha önce de zikrettiğim gibi şimdiki Üsküb köyüne bu kapıdan girilir. Hara beleşen Üsküb köyünde halk bir gaye gözetmeksizin, eski antik beldenin bütün kalıntılarını yok etmeğe ça lışıyorlar. Câmi yanında öyle basit yerlerde bulunmayacak olan, çok büyük başlıklı par çalardan meydana gelmiş bir döşeme vardır. Bu taş üzerinde dört köşeli sütunlardan meydana gelmiş bir döşeme vardır. Bu taş üzerinde dört köşeli sütunlardan biri yükselmektedir. Eski kalıntıların köyün evlerinde de kullanıl dığı gözden kaçmıyor. Câmi yanındaki taş kitabesinden ayrıdır. İki gözlü kısmı bulunan güzel bir duvar parça sı, tiyatro harabesinden çok uzakta değildir. Tiyatronun 40 basamağı bu gün bile iyi muhafaza olunmuş vaziyette dir. Bu güzel antik kalıntıyı köyün binaları maskelemiştir. Ben sekiz ciltlik L'Asie Mineure / Küçük Asya (:Anadolu) 1853 - 1869 isimli eserimde tiyartonun bir resmini yayınlamıştım.

Eski Prusias'ın (:Üsküb) büyüklüğüne yeteri kadar şehitlik eden bu harabeler hariç, ister şuraya buraya atılmış olsun, ister bahçe duvarlarında, Türklerin mezarlıklarında v s. yerlerde yahûd evlerin yapılışların da duvarlarında örülmüş vaziyette olsun, sütun başlıklarından, tavanlıklardan, kabaca yontulmuş taşlardan ibaret bir Üsküb meydana çıkmaktadır. Yerin altında kalanları ise hiç bahis konusu edemiyoruz.

Netice olarak köyün İstanbul kapısına toplanmış eski eser zenginliği barbarlığın ve despotizmin mahkûm etmiş olduğu asırlık terke mahrûz kaldığı aşikârdır.

Üsküb'den Bolu'ya kadar giden yolun her iki yanında, «Perte - Köy» civarlarında, bir çoğunun kabartmalar halinde işlendiği pek sanatkâra ne olmayan taşlara çok miktarda raslanıyor..... Bolu kasabasına çok yakın yerde bulunan Bithynium'un yerinden, Prusias'ınkini ayıran arazi üzerinde pek de öyle insanı cezbeden eski eserlere raslanmıyor».

P. de Tchihatscheff'in makalesi burada sona ermektedir. Metnin seyrinden anlaşıldığına göre seyyah Hendek üzerinden Gümüşovaya gelmiş, Üsküb'ye doğru yoluna devam etmiştir. Üsküb onun tarafından eski Prusias kasabasının yerini tutması sebebi ile yakından ilgisini çekmiştir. Kale surları onun ilk dikkatini çeken eski eser olmuştur. Atlı kapıyı görmüştür, Şimdiki Konuralp camii yanındaki altlıklarda gözünden kaçmamıştır. Antik kalıntıların bütün Üsküb köyünde serpilmiş vaziyette olduğunu görmüştür. Nihayet Kırk basamaklar da yazarın sitayişkâr sözler etmesine vesile olmuştur. İstanbul kapısındaki eserlerin durumu için Türkleri suçlamakta ne kadar haklıdır? Acaba yazar bunun Theodor Laskaris - Komnenos mücadelesinin Üsküb'deki ve civarındaki mücadelesinden

(Devamı Sa. 4 de)

BASIN ve HABERCİLİK

KERİM ÖZBEKLER

Basının ürünü olan habercilik çağımızda önem kazanarak olanca hızı ile rutin'ciliğe doğru yol alır ken, bu hıza ayak uydurmayan ajans ve gazetelerde yayın dünyasından ağır ağır çekiliyorlar veya çalışma larını ister istemez rutinciliğe yöneltiyorlar. Bu çağ daş dünyanın modern insanlığa bir hizmeti olduğunun yanında eğitilmemiş toplumlarda da en büyük güç olarak varlığını sürdürüyor.

Artık eğitilmiş veya eğitilmemiş olsun toplum daima basının taze kuvveti olan haberi en iyi şekli ile karşısında bulmak, çok uzaklarda bile olsa olayın his sedarlığına ortak olabilmenin heyecanını bünyesinde taşıyor. Bu nedenle daima olayı çok yönlü tahlil ede bilen veya aktarabilen gazete ve dergileri okumayı tercih ediyor.

Rutinciliğe ayak uyduramıyan gazete ve dergiler ise halkı psikolojik yönlerden tatmin çabası ile yayınlarını sürdürüyorlar ama bu tür gazete ve dergilerin okuyucusu çoğu kez belirli olmaktan öte gidemiyor.

Basının ürünü olan haberciliğinde ikinci hamlesi haberi resim olarak verebilmesidir. bu sonuçta çağımızda eğitilmemiş toplumun gözüne hitap edebilen bir yazı olarak serilmekte dolayısı ile basın eğitimi görevini burada fiilen göze ileterek şahsın bün yesine pratik bir eğitim kazandırmaktadır. Bu neden ledirki basın fotoğrafçılığıda mesleki fotoğrafçılıktan ziyade ayrı bir tekniğin eğitimini bünyesinde taşı maktadır, açıkçası basın fotoğrafçılarının bu konuda iyi bir eğitim görmüş olmaları şarttır. Aksi takdirde elde edilecek fotoğrafın basma kalıp olacağı muhakkaktır ki bu durumda normal bir fotoğraf bile basma kalıp teknikten iyidir.

Basın haberciliğine gelince çağımız basın dünya sının olgunluğum üzerinde taşımasına rağmen bazı bölgelerden haber çıkmaması veya gazetelerin belirli bölgelerden haberler vermeleri ister istemez ajansçılığı geliştirmeyi zorunlu kılmaktadır. Bölgesel haber cilik hiç bir zaman randımanı gerektiği şekilde değerlendiremez, bu konuda basında bilinç altına itilmiştir.

Sonuç olarak basın haberciliğinin geliştirilebilmesi yine eğitilmiş bir personel kadrosu ile mümkün dür, bu nedenle gazetecilik okullarının yanısıra pratik eğitimde basın haberciliğine güç kazandırır. Yeterki basının ciddiyetini idrak edebilelim.